

RS 100311

Ärende 5.1

ÅRSREDOVISNING ÅR 2009

REGIONSTYRELSEN

Innehållsförteckning

1. Sammanfattning	3
Intressentperspektivet	3
Verksamhetsperspektivet	3
Medarbetarperspektivet.....	4
Ekonomiperspektivet	4
2. Intressentperspektivet	5
2.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag.....	5
2.2 Förtroende och tillit.....	5
2.3 Tillvarata Skånes intressen nationellt och internationellt	6
3. Verksamhetsperspektivet	7
3.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag.....	7
3.1.1 Koncernnytta och kundfokus	7
3.2 Forskning och utveckling.....	11
3.2.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag.....	11
3.3 Folkhälsoarbetet.....	13
3.3.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag.....	13
3.4 Internt miljöprogram	15
3.4.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag.....	15
3.5 Handikappolitiskt program	17
3.6 Förtroendemannaorganisation.....	17
4. Koncernkontoret	18
Avdelningen för hälso- och sjukvård.....	19
Personalstrategiska avdelningen	22
Avdelningen för ägarfrågor och strategiska investeringar.....	23
Centrum för verksamhetsplanering och analys.....	24
Avdelningen för produktionsstyrning.....	28
Kommunikationsavdelningen	28
Avdelning för regional utveckling	30
Utvecklingscentrum	33
Centrum för livsstilsfrågor (CFL).....	35
5. Medarbetarperspektivet.....	37
5.1 Kompetensförsörjning.....	37
5.2 Mål och prestationsstyrning	38
6. Ekonomiperspektivet	39
6.1 Ekonomiskt resultat	39
6.2 Intern kontroll	41
6.3 Investeringar	41

1. Sammanfattning

Regionstyrelsen ska enligt kommunallagen leda och samordna förvaltningen av Regionens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders verksamhet. Regionstyrelsen ansvarar såsom ägare för investeringar och struktur för Regionens förvaltningsdrivna verksamheter samt såsom ägare för Regionens bolag. Styrelsen har ett ansvar för att Regionen uppfyller kommunallagens krav på en god ekonomisk hushållning. Regionstyrelsen är anställningsmyndighet för samtliga anställda i Region Skåne, vilket innebär att styrelsen har ett övergripande arbetsgivar- och arbetsmiljöansvar. Regionstyrelsen har det övergripande samordningsansvaret för frågor som ska bedrivas ur ett strategiskt helhetsperspektiv. Regionstyrelsen har samordningsansvar för forskningsfrågor, folkhälsoarbetet, det interna miljöarbetet, genomförande av det handikappolitiska programmet samt jämställdhet och mångfald.

Intressentperspektivet

Beredningarna för tillväxt och hälsa har tillsammans genomfört ett stort antal utåtriktade dialogaktiviteter och haft kontakter med många invånare. Nitton av Skånes trettio tre kommuner besöktes under året, varav vissa för andra eller tredje gången under mandatperioden. Under 2009 har beredningarna arbetat med ett särskilt uppdrag från regionfullmäktige – Uppföljning av införandet av hälsovalet ur ett medborgarperspektiv. Uppdraget ska rapporteras till regionfullmäktige i juni 2010.

Inom ramen för den systematiska medborgardialogen; Skånedialogen, har under året 28 dialoget genomförts på temana hälsa och vård, klimat och demokrati. Utveckling av området ungdomsdemokrati har fortsatt under paraplyet Unga Tankar.

Regionalt omfattande informationskampanjer och preventionsåtgärder riktade till unga och unga vuxna avseende klamydia (t.ex. klamydiatest på nätet och klamydiavecka) samt satsningar för att förebygga hiv och aids har skett i samverkan med många samarbetspartners.

Verksamhetsperspektivet

Region Skånes klimatberedning har i två år arbetat för att ta fram förslag hur vi i Skåne ska minska vår klimatpåverkan respektive anpassa samhället till ett förändrat klimat. Klimatberedningen upplöstes 30 september 2009 efter att ha lämnat sin slutrapport, Klimatrapport för Skåne, till regionstyrelsen.

Beredningen för integration och mångfald har under 2009 byggt nätverk bland annat genom att inom Region Skånes Skåne-Stockholmaktiviteter arrangera ett seminarium med inriktning på mångfald i näringslivet. Beredningen samarbetar även med Malmö-baserade föreningen MINE som arbetar för att få företag i Skåne att inse betydelsen av och att rätt använda den etniska mångfalden. På internationella sidan har utvecklats samarbete med Hamburg, Danmark (Integrationsministeriet och Föreningen för Nydanskar) samt inom ramen för Region Skånes medlemskap i CPMR "Social inclusion of immigrants".

Representanter från regionstyrelsen besökte Kina i anledning av att Region Skånes systerprovins Guangdong, den sydligaste och mest tillväxtstarka provinsen i Kina, bjöd in till firande av 30 år av internationella relationer den 12 november. Firandet skedde samtidigt med

den årliga internationella turism- och kulturfestivalen i Guangdong. Syftet med besöket var att långsiktigt etablera och vårda goda relationer med världens största marknad Kina. Mötet lovade gott för framtida näringslivsmöjligheter och samarbeten inom huvudområdena miljö, hälso- och sjukvård, innovation och forskning.

Medarbetarperspektivet

Antalet anställda hel- och deltid uppgick till 602 vid uppföljningen per 2009-12-31. 480 är tillsvidareanställda och 122 tidsbegränsat anställda.

Totalt finns 94 deltidanställda, 68 kvinnor och 26 män. Skälen till att anställningarna är på deltid är t ex sjukersättning, delpension eller egen önskan.

Av det totala antalet anställda är 62 procent kvinnor. I chefsgruppen har vi en jämn fördelning mellan män och kvinnor.

Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har minskat något till 94,7 procent jämfört med förra årets 97,6 procent.

Medelåldern är 47,6 år och är i stort sett oförändrad jämfört med förra året.

Ekonomiperspektivet

Resultatet för regionstyrelsen uppgick till 372,5 miljoner kronor (se bilaga 1). Överskottet förklaras i huvudsak av styrelsens omstruktureringsanslag på 299,0 miljoner kronor.

Exklusive nämnda poster redovisar Regionstyrelsen ett överskott på 73,5 miljoner kronor i förhållande till lagd budget. Överskottet beror i huvudsak på lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster, sjuk- och tjänstledigheter samt ej ianspråktaga drifts- och utvecklingsmedel inom koncernkontoret och regionstyrelse. Resultatet innehåller även en intäktspost om 17,2 miljoner kronor avseende hem-pc.

Förtroendemannaorganisationens andel av regionstyrelsens överskott uppgår till 7,6 miljoner kronor. Överskottet avser i huvudsak regionfullmäktige, regionstyrelse samt partipåsen (utbildningsstöd, gruppmöte och politiska sekreterare).

Regionkontoret har utfört intern kontroll på regionstyrelsen i enlighet med reglementet för intern kontroll. Granskningen under 2009 har omfattat redovisningsrutiner. Rapportering av avvikelser har skett i enlighet med kontrollplanerna. Den interna kontrollen 2009 har inte resulterat i några avvikelser som är att anse som väsentliga enligt definition i kontrollplanerna.

2. Intressentperspektivet

2.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag

De strategiska målen för intressentperspektivet är att Region Skåne använder skattemedlen optimalt och erbjuder trygga och effektiva tjänster och service av hög kvalitet samt att Region Skåne medverkar till att utveckla Skåne till en attraktiv, hållbar och konkurrenskraftig region. Framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen är *förtroende och tillit, tillgänglighet samt att tillvarata Skånes intressen nationellt och internationellt.*

Under 2009 har följande åtgärder vidtagits för att uppfylla de mål/framgångsfaktorer som beskrivs i budgeten

2.2 Förtroende och tillit

De fyra fullmäktigeberedningarna för tillväxt och hälsa är viktiga parter i dialogen med befolkning, kommuner och intresseorganisationer och företräder Region Skånes samtliga ansvarsområden. Beredningarnas arbete ska skapa bättre beslutsunderlag, öka den demokratiska legitimiteten, vitalisera demokratiarbetet och utveckla politikerrollen.

Under 2009 har beredningarna tillsammans genomfört ett stort antal utåtriktade dialogaktiviteter och haft kontakt med många invånare. Ett antal av aktiviteterna har kommenterats positivt i media. Nitton av Skånes trettio tre kommuner besöktes under året, varav vissa för andra eller tredje gången under mandatperioden.

Beredningarna har under 2009 arbetat med ett särskilt uppdrag från regionfullmäktige – Uppföljning av införandet av hälsovalet ur ett medborgarperspektiv. Uppdraget ska rapporteras till regionfullmäktige i juni 2010. Beredningarna har haft dialog kring hälsovalet med "folk på stan", på vårdenheter, med brukarorganisationer etc. men använder också underlag som vårdbarometern, nationella patientenkäten och listningsstatistik.

Den systematiska medborgardialogen i form av Skånedialogen har under året genomförts på temana hälsa och vård, klimat och demokrati. Totalt har 28 dialoger genomförts runt om i Skåne. En uppföljning sker för att ta reda på om attityderna hos deltagarna i Skånedialogen har påverkats.

Utveckling av området ungdomsdemokrati har fortsatt under paraplyet Unga Tankar. Bland annat har elever i olika delar av Skåne gjort filmer om EU, hur det är att leva och bo i nordöstra Skåne och kring klimatfrågor. I nordväst har ca 600 elever från åtta skolor i fem kommuner deltagit i sju dialogkonferenser. Syftet har varit att stärka ungdomars självkänsla samt att stimulera till engagemang och samhällsansvar.

Region Skåne ska bidra till en god folkhälsa på lika villkor och därigenom även främja den regionala utvecklingen. Arbetet sker i samverkan med en mängd aktörer i samhället, främst de skånska kommunerna och Kommunförbundet Skåne. Revideringen av den regionala folkhälsostrategin har skett i nära dialog med de skånska kommunerna, liksom utbildningar för kommunalpolitiker och chefer och medborgerliga dialoger. Region Skåne har också lämnat stöd för utveckling av det lokala folkhälsoarbetet.

Politiskt antagna överenskommelser finns med Skåneidrotten, Skånes Nykterhetsförbund, Lions, NTF, Spelberoendes förening i Malmö, Handikapporganisationernas samarbetsorgan

Skåne/HSO och Vägverket Region Skåne samt även med Statens folkhälsoinstitut/FHI. Gemensamma satsningar har genomförts och ett arbete har inletts för att regionalisera den nationella överenskommelsen kring social ekonomi.

Projektet "Folkhälsa för regional utveckling" som Region Skåne driver tillsammans med nationella och regionala aktörer har utvecklats, liksom den särskilda satsningen i Landskrona för att öka förutsättningarna för integration och en mer jämlik hälsa.

Integrationsarbetet tillsammans med andra regionala och lokala aktörer (RÖK) har konkretiserats och samhälls- och hälsokommunikatörer har engagerats för att underlätta integrationen av asylsökande och nya flyktingar i Skåne.

Inom ramen för Hälsofrämjande skolutveckling har under året 45 skolor i 14 skånska kommuner certifierats utifrån perspektivet hälsa och lärande. Arbetet tillsammans med kommunala bostadsbolag med syfte att utveckla sociala nyckeltal har fortsatt. Ett arbete har också inletts för att minska den sociala problematiken och utanförskapet i starkt segregerade områden. Arbetet med att utveckla hälsofrämjande och innovativa arbetsplatser, tillsammans med danska aktörer, har fortsatt.

Satsningar för att främja fysisk aktivitet har främst skett genom Skåneidrotten, via Hälsofrämjande skola och förskrivning av fysisk aktivitet på recept. För att främja goda matvanor hos i första hand barn, unga och äldre har olika satsningar genomförts i samverkan med skolorna, Hushållningssällskapen och livsmedelsaktörerna i Skåne. I samverkan med de skånska kommunerna och andra aktörer har ett samverkansforum med fokus på äldres hälsa etablerats och ett antal satsningar har genomförts. Även satsningar för att uppnå en säker och drogfri trafikmiljö har genomförts.

Regionalt omfattande informationskampanjer och preventionsåtgärder riktade till unga och unga vuxna avseende klamydia (t.ex. klamydiatest på nätet och klamydiavecka) samt satsningar för att förebygga hiv och aids har skett i samverkan med många samarbetspartners. En hiv-folder på 13 olika språk har producerats och distribuerats till hälso- och sjukvården och externa aktörer. Arbetet med att utveckla och införa rutiner för tidig upptäckt av psykisk ohälsa har fortsatt. Arbetet avseende sambanden mellan miljö och hälsa som grund för strategiska satsningar har utvecklats under året

2.3 Tillvarata Skånes intressen nationellt och internationellt

Intresset för Region Skånes arbete med medborgardialog är stort utanför Skåne. Representanter för beredningarna och tjänstemän har tagit emot studiebesök från såväl Sverige som utlandet. Det mest långväga besöket kom från Kambodja där en grupp regeringsföreträdare gjorde studiebesök i Skåne på temat demokrati och då även besökte Region Skåne. Utöver studiebesök har också politiska företrädare och tjänstemän berättat om Region Skånes arbete i olika sammanhang såväl nationellt som internationellt.

Beredningarnas arbete har också dokumenterats i en broschyr som spridits till bl.a. alla landsting, kommuner och Skånes riksdagspolitiker.

3. Verksamhetsperspektivet

3.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag

De strategiska målen för Region Skåne är att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv samt att Region Skånes verksamhet bidrar till tillväxt, attraktionskraft, bärkraft och balans. Framgångsfaktorer för att nå de strategiska målen är koncernnytta och kundfokus.

Under 2009 har följande åtgärder vidtagits för att uppfylla de mål/framgångsfaktorer som beskrivs i budgeten

3.1.1 Koncernnytta och kundfokus

Förnyelsearbetet 2009

Bakgrund till förnyelsearbetet

Förnyelsearbetet i Region Skåne ska bidra till att Region Skåne blir bäst i landet på hälso- och sjukvård. För att nå dit måste vi höja kvaliteten, öka tillgängligheten, förbättra produktiviteten och skärpa den ekonomiska styrningen.

Förnyelsearbetet startade 2008 med tolv projekt, fördelade på fyra områden.

- Icke medicinska stödfunktioner
- Medicinska stödfunktioner
- Kärnverksamhet såsom närsjukvård, specialiserad och högspecialiserad vård
- Ledning och styrning

Projekten samordnas av Förnyelsekontoret som består av fyra personer. Det är en projektorganisation direkt underställd regiondirektören.

Ett antal projekt fördes under 2009 över till linjen i form av uppdrag eller som nya förvaltningar. Det innebär att Förnyelsekontoret släppte den direkta uppföljningen av dessa projekt, men följer arbetet för att säkerställa att resultatet blir som avsett.

Resultatet hittills

Kostnadsutvecklingstakten har minskat jämfört med tidigare år och bokslutet för 2009 visar ett positivt resultat på 291 miljoner kronor, vilket är 141 miljoner kronor bättre än budgeterat. Sedan förnyelsearbetet startade 2008 visar boksluten på ett resultat på 856 miljoner kronor (budgeterat resultat 400 miljoner kronor).

Under perioden 2008-2009 har antalet medarbetare i Region Skåne minskat med 2,4 procent och den totala arbetstiden (uttryckt i heltidsresurser) har ökat med 0,1 procent efter justering av verksamhetsövergångar.

Hälso- och sjukvårdens produktion har ökat med 3,5 procent jämfört med 2008 samtidigt som kostnadsutvecklingstakten har minskat. Motsvarande produktionsökning 2008 var 2,3 procent jämfört med 2007.

2010 kommer att innebära fortsatt lägre kostnader till följd av förändrade uppdrag till förvaltningarna och genom effektivare administration.

Kort sammanfattning av projekten

Projekten **Labmedicin, Radiologi, Struktur i specialistvården, Psykiatri och Hälsoval** har övergått i drift antingen i form av nya förvaltningar eller som uppdrag till förvaltningarna.

Under hösten togs ett beslut om att skapa en gemensam förvaltning av de båda Universitetssjukhusen i Lund och Malmö och en ny förvaltning, Skånes universitetssjukhus, bildas den 1 januari 2010. Det innebar att projektet **Profilering av universitetssjukvården i Lund och Malmö (Proluma)** övergick från projektform till linjen den 1 januari 2010.

Investeringsprocessen lämnade förslag till "Riktlinjer för investeringsprocessen" vilka beslutades av regionstyrelsen i april 2009.

Inköpsprojektet har via Koncerninköp fortsatt att implementera och kompetensutveckla sin nya organisation för upphandlingar. Projektet redovisar sedan förnyelsearbets start cirka 324 miljoner kronor i besparingar genom samordnade och mer effektiva upphandlingar. www.skane.se/koncerninkop

IT-projektet håller på att avsluta arbetet med att införa en ny teknisk grundplattform. Projektet har lyft fram bristen på intern kontroll av antalet datorer och applikationer. Detta arbete kommer att leda till en bättre kontroll över vilka datorer och vilka applikationer som finns i Region Skåne. Konsolidering av servrar och serverhallar pågår. I juni beslutade regionstyrelsen om en policy för IT-sourcing och arbetet med att verkställa den har pågått under hösten. En beslutad affärs- och prissättningsmodell finns nu för RS IT.

Inom **Övriga stödfunktioner** drivs ett antal olika projekt:

- En regiongemensam städpolicy antogs av regionstyrelsen i juni 2009. Ansvaret för att införa policyn finns på den nya förvaltningen Regionsservice, som har ett regionövergripande samordningsansvar för städ, kost och transporter. www.skane.se/regionsservice
- Projektet Gemensam servicefunktion inom de administrativa funktionerna lämnade sin förstudie i september och fick i uppdrag att gå vidare med en designfas för funktionen. Rapport från designfasen lämnades i slutet av december, vilken föreslår en gemensam servicefunktion för ett antal olika processer inom personal- och ekonomiområdet. Syftet är att öka kvaliteten, minska kostnaderna samt frigöra resurser för Region Skånes kärvverksamheter genom att standardisera och konsolidera administrativa processer. www.skane.se/gemensamservicefunktion
- Pilotprojektet **Facility Management** på Helsingborgs lasarett har pågått under året och beräknas fortsätta under hela 2010. Syftet är integrera processer inom en organisation för att upprätthålla och utveckla den överenskomna service som stödjer och förbättrar effektiviteten i kärnverksamheten. Stöd- och serviceverksamheterna ska överbrygga olika organisationsstrukturer och hitta nya, effektivare arbetsätt för att frigöra resurser inom vården och underlätta kommande strukturförändringar.

- **Arkiv, diarieföring och dokumenthantering** ska ses över ur ett koncernperspektiv för att säkerställa rätt kvalitet och kostnadseffektivitet. Syftet är att optimera den investering som Region Skåne gör i en expansion av Regionarkivets lokaler, att åstadkomma en total besparing för Region Skåne, att skapa en samlad, kvalitetssäkrad och författningsenlig arkiv- och dokumenthantering och att säkerställa kompetensförsörjning inom området. Projektet lämnade sin rapport i slutet av november 2009. Implementering av projektförslagen har påbörjats. www.skane.se/fornyelse/arkiv
- **Regelverk för patienter.** Syftet med projektet är att regelverk för patienter ska fungera på ett likvärdigt sätt inom Region Skåne. Projektet har ännu inte lämnat sin rapport.
- Inom **Logistik och varuförsörjning**, område interna transporter, påbörjades en översyn av samtliga bilpoolsverksamheter i Region Skåne. Syftet är att minska kostnaderna och miljöbelastningen genom ett mer effektivt användande av bilar som används för transporter inom Region Skåne.

Ledarskap, kultur och operationella verktyg

Projektet arbetar bl.a. med att se över chefsvillkor i Region Skåne, kompetensprofiler för chefer, program för verksamhetschefer/chefer, att införa assessment center (testmiljöer) för verksamhetschefer och att skapa mötesplatser för chefer.

Inom ramen för projektet startade programmet *ST-ledarskap*. Det innebär en praktisk och teoretisk utbildning med fokus på sjukvårdsledning, verksamhetsstyrning och ledarskap med utgångspunkt från Region Skånes organisation och uppdrag. Syftet är att bidra till ett tydligt och gott ledarskap i Region Skåne och därigenom ge förbättrade förutsättningar för god vård och arbetsmiljö. ST-läkare i Region Skåne som genomfört minst ett år av sin specialistutbildning kan söka programmet. De första sju deltagarna startade programmet i september.

www.skane.se/atst/ledarskapsst

Ekonomistyrning och budgetering

Inom ramen för förnyelsearbetet arbetar Region Skåne aktivt med att öka styrning och uppföljning, samt för att skapa en kulturell förändring hos chefer kring ekonomifrågor. Den nya budgetprocessen har successivt införts under året. Personalbudgeteringsverktyg PEKO har regionaliserats och kommer att användas som budgeteringsverktyg i regionen för personalbudgetering. Inom ekonomisystemet har en ny budget- och prognosmodul införts.

Central administration och organisation

Arbetet med att etablera den beslutade styrmodellen för Region Skåne pågår.

Skånetrafikens verksamhet har genomlysts under våren och förvaltningsledningen påbörjade arbetet med ett antal förbättringsområden redan under hösten.

Koncerninköp

Koncerninköps målkort för 2009 angav bl.a. att genom en effektiv upphandlingsprocess i Regionen bidra till en årlig kostnadsreducering på 100 miljoner kronor. Resultatet för 2009 blev 160 miljoner kronor.

Effektiviseringar i materialförbrukningen och inköpssupport har bidragit till kostnadsminskningar och att sjukvården har rätt produkter med rätt kvalitet till rätt pris. Kostnadsreduceringarna återfinns nu inom i stort sett alla upphandlingsområden och detta förklaras främst av ett ökat utvecklings- och strategiarbete i upphandlingarna.

Inom inköp av medicinskt material har arbetet vitaliserats bland annat genom många engagerade medarbetare. Upphandlingarna har genomförts i samverkan med vårdpersonal och med fokus på att vidmakthålla en hög kvalitativ nivå på material men i en ökad leverantörskonkurrens. Året har präglats av en nyfikenhet och vilja att gå vidare med att med en bibehållen kvalitet nå en kostnadsbild som motsvarar och ibland överträffa förväntade besparingar. Utmaningarna har också gjort att det inte varit ovanligt med juridiska överprövningar i upphandlingarna.

Överprövningar enligt LOU (Lagen om Offentlig Upphandling)

	2009	2008	2007	2006
Totalt antal överprövningar	31	30	15	14
Vunna	23	16	9	12
Förlorade/rättelse	2	4	0	2
Avbrutna	2	9	6	0
Ej avgjorda	4	1	0	0

Förklaringar till resultatet kan vara den ändrade lagstiftningen och den försämrade konjunkturen där varje kontrakt blir allt viktigare. Antalet förlorade överprövningar ligger stabilt på en låg nivå. Erfarenhetsmässigt ökar antalet överprövningar initialt när regelverk ändras för att sedan successivt minska när oklarheter identifierats och klarlagts genom domstolsavgöranden.

Skåneförrådet

Skåneförrådet ansvarar för Region Skånes förrådshållning och att en optimering sker av det totala materialflödet från leverantören till den slutliga användaren. Detta sker genom att aktivt medverka till att logistiken för varuförsörjningen inom Regionen blir effektiv och att de interna rutinerna ständigt anpassas efter kundernas önskemål.

Under 2008 genomfördes stora förändringar på Skåneförrådet, det nya lager- och inköpssystemet stabiliserades, effektiva lagerautomater installerades och kvalitets- och arbetsmiljöarbetet reviderades. Detta sammantaget har medfört positiva effekter för verksamheten under 2009.

Fr.o.m. 1/4 2010 övergår driften av verksamheten till Oriola-KD Healthcare AB. År 2009 har präglats av upphandlingen och planeringen inför outsourcingen. Region Skåne har genomfört upphandlingen av förrådsverksamheten tillsammans med landstinget Halland samt med landstinget i Blekinge, Kalmar och Kronoberg som har option på att ta förrådsavtalet i anspråk.

Avtalet gäller under perioden 2010-04-01 – 2015-03-31 med rätt till två års förlängning. Upphandlingen bygger på att förrådsverksamheten även framöver ska ske med samma eller högre kvalitet samt samma eller lägre kostnad.

3.2 Forskning och utveckling

3.2.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag

Region Skåne har en helhetssyn på forskning och utveckling som bidrar till att stärka regionens tillväxt. Genom samarbete med universitet, högskolor, näringsliv m.fl. stärks Skånes position nationellt och internationellt inom området forskning. Genom en nära samverkan med högskolor och universitet medverkar Region Skåne till att ständigt förbättra utbildningen av dagens och morgondagens medarbetare.

Under 2009 har följande utveckling särskilt prioriterats.

Kunskapsregion Skåne

Samarbetet mellan Skånes universitet, högskolor, högskolekommuner och Region skåne har skett enligt det samarbetsavtal som tecknats mellan parterna och som går under beteckningen "Kunskapsregion Skåne", med syfte att uppnå hållbar utveckling av Skåne till en konkurrenskraftig kunskaps- och forskningsregion nationellt och internationellt. Arbetet under 2009 har skett i arbetsgrupper som tillsatts för olika aktiviteter. Ett antal dialogkonferenser och arbetsmöten har avhållits inom områdena: EU-support, Kompetensförsörjning och Forsknings-samverkan.

Vårdalinstitut

Vårdalinstitutet är en samverkan mellan Vårdalstiftelsen, Lunds universitet och Göteborgs universitet med inriktning mot vårdforskning. Medfinansierare är Region Skåne, Västra Götalandsregionen samt ett antal kommuner. Det är en nationell forskarskola och kunskapsbildare om vård i ett individ- och närstående perspektiv med utgångspunkt i att vård och omsorg bedrivs av en mängd olika aktörer. Institutet har mycket framgångsrikt bedrivit forskarutbildning men även kunskapsbildning för de yrkesverksamma inom vård och omsorg genom en mycket välbesökt interaktiv hemsida och studiecirkel, konferenser och seminarier.

Antidiabetic Food Centre – VINN-Excellence Center

"Antidiabetic Food Centre", AFC, har sitt ursprung i Functional Food. Centrumet har beviljats medel från VINNOVA med en summa om 7 miljoner kronor/år under tio år. Lika stora belopp finansieras av Lunds universitet och övriga parter. Totalt uppgår satsningen under en tioårsperiod till 210 miljoner kronor. I centrumet ingår 38 seniora forskningsledare från framförallt LTH, BMC samt forskargrupper från universitetsklinikerna i Lund och Malmö. AFC är ett utpräglat "Triple Helix-koncept" och förutom Lunds universitet och Region Skåne ingår ett tiotal privata livsmedelsföretag i konsortiet. Under året genomfördes en forskningsstudie (dietintervention) vid vårdcentralen i Dalby med mycket gott resultat. Forskningen har redan utmynnat i ett flertal patent. VINNOVA genomförde en internationell utvärdering inför Fas II. Utvärderingsrapporten gav högsta betyg åt plattformen och rekommenderade en fortsatt satsning på AFC.

Plattformen för "förnyelsekunskap inom tjänstebaserade komplexa system: Hälso- och sjukvård"

Delfinansierar en professur i hälsoekonomi på 25 % på Ekonomihögskolan, Lunds universitet.

Genomför utbildningar inom förbättring, management och innovation med enstaka kurser. Planering pågår för ett mastersprogram i samverkan med Lunds tekniska högskola och Ekonomihögskolan. Därtill stöder och deltar plattformen i magisterutbildning i Technology management som Lunds tekniska högskola och Ekonomihögskolan driver gemensamt. Inom plattformen stödjer man i samverkan med Socionomutbildningen på Malmö högskola magisteruppsatser med forskaranknytning. Samverkan med Kristianstad högskola sker dels inom området hälsa och samhälle där följeforskning sker inom psykiatri samt utbildningsaktivitet med avd för kvalitetsteknik.

Forskningsplattform - Närsjukvård med Högskolan Kristianstad

Region Skåne har under år 2009 fortsatt forskningssamverkan med Högskolan Kristianstad och de sex kommunerna i nordöstra Skåne kring forskningsplattformen Närsjukvård. Nuvarande avtal sträcker sig till och med år 2010. Under hösten beställdes en extern utvärdering av plattformen. Denna ska ligga till grund för det fortsatta arbetet och vara ett underlag för hur plattformen ska utvecklas.

Forskningsplattform - Migrationens och integrationens utmaningar inom hälsa, omsorg och vård

Malmö högskola, Malmö stad och Region Skåne driver en forskningssamverkan kring "Migrationens och integrationens utmaningar inom hälsa, omsorg och vård". Syftet med forskningssamverkan är att främja en kunskapsutveckling som ger möjlighet att hantera de samhällseliga utmaningar som Malmö stad och Region Skåne har att hantera i relation till migration-integration inom hälsa, omsorg och vård, baserat på forskningsresultat. Avtalsperioden är fyra år (2008-01-01 – 2011-12-31), och därutöver var år 2007 ett uppbyggnadsår för forskningsplattformen. Under år 2009 har plattformen arbetat med att kvalitetssäkra sin verksamhet och tydliggöra plattformens inriktning.

Region Skånes kompetenscentrum för kliniska studier (RSKC)

RSKC:s verksamheter i Lund och Malmö har under året diskuterats organisatoriskt. I Lund ingår verksamheten i Centrum för kliniska prövningar. Verksamheten har utvecklats positivt under år 2009. Även verksamheten i Malmö är under omprövning dels p.g.a. etablerandet av Labmedicin Skåne dels p.g.a. diskussioner kring hanteringen av Region Skånes biobanker.

Deltagande i uppbyggnad av longitudinella områdesdatabaser inom äldreområdet (GÅS)

Region Skåne ansvarar sedan år 2001 för uppbyggnaden av de longitudinella områdesdatabaserna inom äldreområdet i Skåne. Socialdepartementet och fem kommuner är tillsammans med Region Skåne finansiärer av projektet som ger goda planeringsunderlag för hälso- och sjukvård och omsorg för den äldre befolkningen i samhället. Gott Åldrande i Skåne projektet (GÅS) har under år 2009 i befolkningsdelen avslutat sex års undersökning i Ystad, Eslöv, Osby och Hässleholm och 2 506 personer har undersökts. I vårdsystemdelen ingår nu 1 773 vårdtagare och analyser pågår kring rehabiliteringsinsatser. Av personer med nedsatt ADL (Activities of Daily Life = allmänna dagliga livsfunktioner) har 53 % identifierats av kommunerna, medan bland äldre med aktuellt SoL beslut endast 39 % har nedsatt ADL. En regional konferens har genomförts i Skåne och två avhandlingar har försvarats, en rörande funktionsförmåga och delaktighet bland personer drabbade av fraktur samt en som beskriver äldres sjukvårdsutnyttjande i öppen och sluten vård.

3.3 Folkhälsoarbetet

3.3.1 Måluppfyllelse för beslutade mål och uppdrag

Folkhälsoperspektivet ska genomsyra processer och beslut. En god folkhälsa är viktig för den ekonomiska tillväxten och välfärden i Skåne. Förutsättningar ska skapas på såväl kommunal som regional nivå för att folkhälsoperspektivet ska genomsyra processer och beslut. Region Skånes folkhälsoarbete utgår från den svenska folkhälsopolitikens elva målområden och målsättningarna i den regionala folkhälsostrategin 2006 – 2009. En reviderad folkhälsostrategi kommer att antas under 2009.

Folkhälsoarbete är ett arbete som ger effekter i befolkningen på mycket lång sikt. Dock kan konstateras att 2009 års målsättningar i handlingsplanerna avseende genomförda satsningar och aktiviteter för det regionala folkhälsoarbetet i mycket hög grad har uppnåtts. Målsättningarna i handlingsplanerna relaterar till Region Skånes budget- och verksamhetsplan 2009.

Politiskt antagna överenskommelser finns med Skåneidrotten, Skånes Nykterhetsförbund, Lions, NTF, Spelberoendes förening i Malmö, Handikapporganisationernas samarbetsorgan Skåne/HSO och Vägverket Region Skåne samt även med Statens folkhälsoinstitut/FHI. Samtliga överenskommelser har utvecklats och konkretiserats under året och gemensamma satsningar har genomförts. För att regionalisera den nationella överenskommelsen kring social ekonomi har en arbetsgrupp bildats och ett grundläggande arbete genomförts i samverkan med nätverket för ideella organisationer.

I arbetet med att revidera den regionala folkhälsostrategin har dialogkonferenser i samverkan med de skånska kommunerna fortsatt under 2009 och Statens folkhälsoinstitut har medverkat i processen. En politisk referensgrupp för revideringsarbetet har bidragit till att underlätta förankringsarbetet i kommunerna. Även konferenser med olika folkhälsonätverk har genomförts tillsammans med Kommunförbundet Skåne.

I syfte att stödja och stimulera det kommunala folkhälsoarbetet, har fem utbildningsdagar riktade till kommunala politiker och chefstjänstemän genomförts samt fem utvecklingsprogram för kommunala folkhälsoaktörer. Ett antal dialogmöten med politiska företrädare i Malmö, Lund, Helsingborg och Kristianstad har ägt rum för att i samverkan utveckla folkhälsoarbetet i Skåne. Den särskilda satsningen för att minska utanförskapet och öka förutsättningarna för en mer jämlik hälsa i Landskrona – "Centrum/Österlyftet" - har under året ytterligare konkretiserats med ett flertal aktiviteter, i nära samverkan med kommunens aktörer och Växjö universitet.

Integrationsarbetet tillsammans med andra regionala och lokala aktörer (RÖK) har konkretiserats och samhälls- och hälsokommunikatörer har engagerats för att underlätta integrationen av asylsökande och nya flyktingar i Skåne. Insatser för att öka förutsättningarna för hälsoundersökningar har materialiserats. Ett arbete i samverkan med bl.a. Länsstyrelsen Skåne har utmynnat i en antagen överenskommelse om samverkan för att förebygga våld i nära relationer.

Stödjande miljöer

Satsningen Hälsöfrämjande skolutveckling, som bedrivs tillsammans med Kommunförbundet Skåne och nationella aktörer, har under året konkretiserats ytterligare genom certifiering av 45 skolor i 14 skånska kommuner, utifrån perspektivet hälsa och lärande. I avsikt att skapa förutsättningar för en hälsöfrämjande boendemiljö, har arbetet tillsammans med kommunala bostadsbolag, med att utveckla sociala nyckeltal för att beskriva boendeområden, fortsatt under 2009. Avsikten är att få underlag för lokalanpassade satsningar. Ett arbete har också inletts för att minska den sociala problematiken och utanförskapet i starkt segregerade områden. Tillsammans med arbetsgivarorganisationer, FHI, Öresund Entrepreneurship Academy, Köpenhamns kommun, Högskolan Kristianstad och aktörer inom Region Skånes näringslivsenhet har det under år 2008 initierade arbetet för att lägga grunden för projektet "Hälsöfrämjande och innovativa arbetsplatser" fortsatt under 2009.

Levnadsvanor

Satsningar för att främja fysisk aktivitet har huvudsakligen skett via överenskommelsen med Skåneidrotten och andra idrottsinriktade föreningar, via Hälsöfrämjande skola samt genom förskrivning av fysisk aktivitet på recept inom hälso- och sjukvården. För att främja goda matvanor har olika satsningar genomförts i samverkan med Hushållningssällskapen i Skåne, huvudsakligen riktade till målgrupperna barn, unga och äldre. Samverkan med olika livsmedelsaktörer har inletts för att genom att påverka utbud och profilering för hälsosam mat, skapa förutsättningar för medborgarnas hälsosamma val. Inom ramen för processen Hälsöfrämjande skolutveckling i Skåne har projektet "Barn, mat och hälsa för yngre barn" genomförts i samverkan med Kommunförbundet Skåne.

Sexuell och reproduktiv hälsa

Bidragshantering av de statliga hiv-medlen samt därmed sammanhängande aktiviteter har genomförts. Region Skåne tilldelades drygt 18 mkr i bidrag från Socialstyrelsen. Fördelning av hiv-medel har kvalitetssäkrats genom bedömningsgruppens arbete. Nätverken har varit aktiva, konferenser har genomförts och metodutveckling initierats. En regional konferens kring sex- och samlevnadsfrågor i skolan fick stor uppslutning. I samarbete med Malmö stad har metodimplementering initierats i de skånska skolorna. Regionalt omfattande informationskampanjer och preventionsåtgärder riktade till unga och unga vuxna avseende klamydia har genomförts. Klamydiatest på nätet och klamydiaveckan rönt stor uppmärksamhet. Samverkansaktörer har bl.a. varit Malmö stad, hälso- och sjukvården, frivilliga organisationer, skolsköterskor, kuratorer, smittskyddsverksamheten och högskolorna. Särskilda satsningar för att öka kunskapen om sexuell hälsa och möjlighet till hälsoundersökningar har riktats till personer med utländsk bakgrund. I samarbete med Länsstyrelsen och Kommunförbundet Skåne har ett pilotprojekt avseende riktad hiv-kommunikation till asylsökande, nyanlända flyktingar och anhöriginvandrare startat. En hiv-folders på 13 olika språk har producerats och distribuerats till hälso- och sjukvården och externa aktörer.

Hälsosamt åldrande

I samverkan med de skånska kommunerna och andra aktörer har ett samverkansforum med fokus på äldres hälsa etablerats. Konferenser, cirkelledarutbildningar och inspirationsdagar har genomförts bl.a. tillsammans med Statens folkhälsoinstitut, studieförbund och ideella organisationer. I avsikt att förbättra den fysiska aktiviteten och matvanorna bland äldre, har under året "Senior Sport School" startat i två kommuner tillsammans med Skåneidrotten och Hushållningssällskapen.